De două ori Baba Yaga

(Grigore Constantinescu – 13 septembrie 2011)

Recunoaștem, tentațiile erau împărțite față de programul celui de al doilea concert cu Orchestra simfonică de la Mariinski Teatr din Sankt Petersburg. Pentru piesa de Scedrin, nicio așteptare iar, după audiție, o impresie de divertisment coregrafic. Pentru **Simfonia a treia** de Enescu, teama că argumentul este doar sentimentul îndeplinirii unei obligații propuse de organizatori, nu mai mult sau la fel onorată ca și Filarmonica de la Haga, în scopul parcurgerii celor cinci creații de gen ale compozitorului. Spre binele tuturor, Valeri Gergeiv a adoptat o altă atitudine, venind cu o interpretare complexă, gândită pe planuri ce-și „asumau răspunderea" mesajului acestei capodopere situate de el la egalitate cu Mahler, Bruckner, Șostakovici. Impresia cumulează astfel o rostire ce ne poate reprezenta pretutindeni, ceea ce ar fi foarte bine, oricum demnă de a fi păstrată și ca înregistrare de disc. Construcția politematică, pe de o parte, fluxul timbral ascendent-descendent pe de altă parte, coloristica expresiei răspund aceste imposibile arcuiri arhitectonice caracteristică măreției muzicii enesciene acum, ca și în alte creații ale sale. Păstrăm această impresie, așa cum am făcut-o, cu cinci decenii în urmă, când Orchestra din Moscova, dirijată de Rojdestvenski, aducea la București **Simfonia întâi**, demonstrând admirația muzicienilor ruși pentru marele nostru compozitor.

Varianta lui Gergiev pentru... varianta raveliană a **Tablourilor dintr-o expoziție** de Musorgski tinde cu evidență spre scena de spectacol, spre imaginarul real al unei reprezentații coregrafice în care suita de personaje îmbracă simbolul plastic al costumului sonor, plimbându-se prin expoziție pe un traseu ce ajunge la Marea poartă a Kievului. De aici, unele libertăți de tempo, de grupaje timbrice, dar și momente în care s-au auzit efecte și motive de obicei pierdute în alte împrejurări și interpretări. Gergiev se „joacă" cu narațiunea, așa cum a făcut-o și cu publicul prin amplitudinea simfonică de care ne-am bucurat, dar aducând în supliment încă... o Baba Yaga, cea a lui Liadov, a cărei partitură, deloc celebră, probabil că a descoperit-o într-o bibliotecă, așteptând să revină în concerte. Tot ce face acest mare dirijor vizează succesul. Nu oricum, ci trăit împreună cu muzicienii orchestrei sale și sensibilitatea celor care îl ascultă. Foarte bine!